

Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku vallavolikogu otsuste eelnõud ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruanne

Esitasite Terviseameti lääne regionaalosakonnale kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku vallavolikogu otsuste eelnõud ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruande.

Põhja-Pärnumaa valla eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamine algatati Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 16.12.2020 otsusega nr 41 „Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Eriplaneeringu algatamise aluseks oli 13.11.2020 Sunly Wind OÜ ja Metsamaahalduse AS poolt esitatud taotlused algatada Põhja-Pärnumaa vallas kokku kolmele alale kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine eesmärgiga leida taotlustes kajastatud planeeringualadel tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad. Lisaks esitas 25.11.2020 taotluse eriplaneeringu algatamiseks Vayu Energia OÜ ja 02.12.2020 Utilitas OÜ.

Põhja-Pärnumaa eriplaneeringu eelvalikualade leidmine ja eelvaliku aladega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine viidi läbi samaaegselt ehk eelvaliku alad on leitud läbi mõju hindamise protsessi. Keskkonnamõju hindamise protsessi läbiviimise käigus on tuulepargi asukoha eelvalikualadena välistatud alad, mis on keskkonnaväärtusi ning võimalikke kaasnevaid keskkonnamõjusid arvesse võttes tuulepargialade jaoks ebasobivad.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnati esmaste alade realiseerimisega kaasnevat võimalikku mõju looduskeskkonnale. Looduskeskkonnale mõju hindamise tulemusena omakorda kitsendati eriplaneeringu esmaseid alasid ja saadi potentsiaalselt sobilikud alad, mis võeti aluseks mõju hindamises inimese tervisele ja heaolule, sotsiaal-majanduslikule keskkonnale jt mõjuvaldkondadele.

Potentsiaalselt sobilikud alad saadi välistades esmastest aladest:

- 1 km puhver elu- ja ühiskondlikest hoonetest;
- 1,5 km puhver tiheasustusaladest; jõgedest ja järvedest 200 m (nahkhiireuuringu sisend);
- 600 m puhver kaitsealadest ja hoiualadest, kus kaitse-eesmärgiks on linnuliigid;
- 100 m puhver Tellissaare hoiualast/loodusalast;
- kaitsealuste taimeliikide leiukohad, kus EELIS-e (Eesti Looduse Infosüsteemi) andmetel on viimane kinnitatud vaatlus läbi viidud viimase 10 aasta jooksul. Need kaitsealused taimeliigid, mis vajavad kasvuks liigniisket elukeskkonda välistati puhvriga 50 m;
- 600 m puhver metsise püsielupaikadest;
- 2 km puhver merikotka püsielupaikadest;
- 3 km puhver must-toonekure püsielupaikadest;
- 1 km puhver väike-konnakotka püsielupaikadest. Erandina ei rakendatud välistavat puhvrit nendest väike-konnakotkaste püsielupaikadest, mille puhul on vajalik planeeringu järgmises etapis läbi viia eksperdi hinnang elupaiga taasasustamise tõenäosuse kohta;
- 1,5 km puhver Soomaa linnualast; Leetva külas asuvate metsise elupaikade KLO9123773 ja KLO9102119 vahele ning ümbrusesse jäävad alad.

Võttes arvesse eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi on projekteerimistingimustega võimalik edasi minna alade nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 puhul. Detailne lahendus on vajalik koostada Maima rabasse jäävale alale nr 12, kuna tegemist on Lavassaare turbamaardlaga, kus on olemas kehtiv kaevandamisluba kuni 2049. aastani.

Järgmises etapis lahenduse täpsustamisel, olenemata kas ala lahendatakse detailse lahendusega või väljastatakse projekteerimistingimused ja koostatakse ehitusprojekt, tuleb arvestada järgmiste tingimustega:

- 1) alale on lubatud paigutada kolmelabalisi horisontaalteljega elektrituulikuid ja nende teenindamiseks vajalike ehitisi, sh seadmeid ja hooneid, tuulest elektrienergia tootmiseks;
- 2) elektrituuliku lubatud maksimaalne kogukõrgus on 290 m (elektrituuliku torni kõrgus koos laba pikkusega püstiasendis);
- 3) tuulepargi alale on lubatud paigaldada ainult uusi (st mitte kasutatud) elektrituulikuid;
- 4) alale paigaldatav maksimaalne lubatud elektrituulikute arv on esitatud;
- 5) elektrituuliku vundament peab jääma eelvaliku ala piiridesse;
- 6) elektrituuliku rootorilabade ulatumine üle eelvalikuala piiri määratakse edasises etapis, kui on tagatud kehtivad müranormid vastavalt Keskkonnaministri 16.12.2016 määrusele nr 71;
- 7) elektrituuliku eluea lõppedes on arendajal võimalik samasse asukohta püstitada uus elektrituulik või vana likvideerida;
- 8) tuulepargi sulgemisel likvideeritakse kõik elektrituulikud, muude ehitiste likvideerimise vajaduse osas tehakse koostööd kohaliku omavalitsusega;
- 9) likvideerimisel tekkivad jäätmed tuleb utiliseerida vastavalt kehtivale korrale.

Eriplaneeringu detailse lahenduse või ehitusprojekti koostamise faasis tuleb teostada uus mürataseme ja varjutuse modelleering, mis peab lähtuma reaalistest kavandatavatest elektrituulikute asukohtadest ja antud ajahetkel valitsevast parimast teadmistest elektrituulikute müra arvutusliku hindamise osas. Modelleerimisel tuleb anda hinnang mõjualas paiknevate elamualade müratasemetele ja varjutuse aastasele summaarsele ning päevasele maksimaalse varjutuse kestusele ja koostada varjutuse kalendrid. Elektrituulikute asukohtade optimeerimise või leevendavate meetmete rakendamise kaudu tuleb tagada soovituslikud varjutuse tasemed.

Samuti tuleb teostada uus nähtavusanalüüs ning visualiseeringud, mis peavad lähtuma reaalistest kavandatavatest elektrituulikute asukohtadest.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab Põhja-Pärnumaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukohta eelvaliku vallavolikogu otsuste eelnõud ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruande. Amet on nõus, et mõju inimeste tervisele võib avalduda olulise mõjuna, mistõttu tuleb tuulikute lõpliku arvu ja paigutuse fikseerimisel, samuti kindla tuulikutüübi väljavalimisel (vastavalt ka kavandatavate tuulikute mõõtmete selginemisel) kõigi arendusalade puhul täpsemalt hinnata müra ning varjutuse teket ja levikut.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Kallaste
menetlusgrupi juht